"మీమాంస"

అతన్ని చూడగానే ఎంతో జాలివేసింది. నాకన్న అట్టే ఎక్కువ వయసు ఉండదు. నాకన్న ఎన్నో రెట్లు కనుముక్కు తీరుబాగున్నది. నాకన్న తెలివితేటలుగల నాజూకైన కవళిక.

తగని నీరసంగా కనబడుతున్నాడు. మాటలో నిలుచో లేక తూలిపోతూ అడుగు బలవంతాన నిలుపుకుంటున్నాడు. చేజారుగా చెరిగి దుమ్ముకొట్టుకు పోడిఆరినజుట్టూ, గరగరలాడేగడ్డం, మాపుపేరుకుని నలుగుడులో పెళపెళలాడుతూ పెళుసెక్కిన, ముదుకపంచా, గుండీలులేని లాల్చీ.

వెనుకనుంచి నాకోసం తొందరగా నడచివచ్చి నన్ను కలుసుకొని నెమ్మదిగా, మర్యాదగా పలుకరించాడు. అంతకు ముందు, త్రోవలో ఎగువను, చూసినప్పుడు ఎన్నికగా జ్ఞాపకం ఉంచుకోవలసిన పోలిక ఏమీ కనబడలేదు. ఇప్పుడు యిందాక గుడిదగ్గర చెట్టునీడను దిక్కులుచూస్తూ నిలుచున్న అతడు అని పోల్చుకున్నాను.

ఆవాలకంలో యాచనకు ముందు నడచే దైన్యం నాకు గోచరించింది. కాని ఎందుచేతనో, జేబులో కానీకోసం చిల్లరలో తడిమే చెయ్యి అలా అక్కడే తటపటాయిస్తోంది. మామూలు బిచ్చగానిలాగా అతనికి ధర్మం చేయటానికి, చెయ్యి తెమిలిరాలేదు.

"ఏమి"టని ప్రశ్నగా తలకొంచెం కదిలించాను. అతడు అభిమానం చంపుకుని యింకొకరి యెదుట చేయి జాపవలసి నందుకు తాను లోలోపల అణచుకోలేని బాధ అక్షరమక్షరంలోనూ తనకు మితిమీరిపోగా కనబరచాడు.

అంతా విని అయ్యోపాపం అనుకున్నాను.

భార్య ఇప్పుడో ఇంకో నిమిషానికో ప్రసవించుతుంది, చూసేదిక్కు లేదు. ఉండేందుకు చోటులేదు. అస్పత్రికి తీసుకు వెళ్ళాలి. అందుకు వద్ద కానీ అయినాలేదు. ఎప్పుడూ ఎవరినీ అడిగినవాడు కాదు. అడిగితే అవతలవాడు లేదు పొమ్మంటే అప్పుడు తల తీసేసినట్లవుతుంది. అందుకోసమని ఏమీ పాలుబోక ఎవరన్నా దేవుడల్లే కనబడి యీ ఆపద అడ్డుకోలేకపోతాడా, దైవం తనపాలిట ఉండదా అనే ధైర్యంతో దైన్యంతో అక్కడ యిందాక నేను చూచిన చోట ఎంతసేపటినుంచో నిలుచుని ఉన్నాడు. నన్ను చూడగానే అదివరకు నా మొగమైనా ఎరుగకపోయినా ఎందుకో ప్రాణం లేచివచ్చింది, తగని ధైర్యం వచ్చింది. తాను ఇక్కడ ఇలా తిప్పలు పడుతూంటే అక్కడ ఆ పిల్ల పాపం ఏమయిందో!

అతనికళ్ళు నీళ్ళతో నిండిపోయినవి, తుడుచుకునేందుకని పిడికిలిపట్టి ఎత్తిన

చేతులను పట్టుకుని గుప్పిట విడదీసి నా పర్సుతీసి అందించి, వెళుతూన్న జట్కాను నిలవేసి అందులో ఎక్కించి పంపించివేశాను.

నేను చేసింది నా తాహతుకు ఓ ఘనకార్యం కాదు. కాని పనికి ఏఛాయలనూ పోలికలేని సంతోషం నన్ను ముంచెత్తింది. అతని ఆపదలకు అడ్డుపడగల కలిమి మా పెద్దల పుణ్యాన నాకు పుట్టుకతో అబ్బినందుకు అప్పుడు వారందరికీ మనసులో నమస్కరించాను.

నేను ఇచ్చిన తృణమోపణమో అతనికి పుష్కలంగా చాలును. ఆ పిల్లది సుఖంగా రాజాంగంగా పురుడుపోసుకుని ఆమీద నాలుగు నెలలపాటు దేనికీ వెదుక్కోకుండా వాళ్ళందరూ గడపవచ్చును. ఆపదలు ఎప్పుడూ కాపురాలు చేయవు కదా? అతడెల్లకాలమూ యీతీరుననే ఉంటాడా? ఏదన్నా కలిసిరాదా! యీలోపున ఏమో ముందు ఏది ఎలా జరుగవలసిఉన్నా యిప్పుడికేమీ ఫరవాలేదు. ఆ దంపతులు ఇక ఎప్పుడూ దీపం పెట్టుకుని నన్ను తలచుకుంటారు. నేనుచేసింది అది అంతా నాకు ఘనకార్యం కాకపోయినా అదే వాళ్ళకు మేరుపర్వతం. ఎన్నడన్నా మళ్ళా అతడు కనబడితే అప్పటికి మంచి స్థితిలో ఉండి... తప్పక ఉంటాడు. ఎప్పుడు యిలాగే ఉంటాడా?... నన్ను ఆకాశానికి ఎత్తిపట్టి హంగామాచేస్తే అలాటివేమీ నాకు ఎంతమాత్రమూ ఇష్టంలేవు... యిరకటపడి...సరే అందాకా వచ్చినప్పుడు చూసుకోవచ్చును. ఇవాళమటుకు లేచినవేళ చాలామంచిది.

నడుస్తూంటే నాలో ఈ ఊహలన్నీ గిరగిర తిరుగుతున్నాయి. ఉత్సాహం హెచ్చిపోతూ అడుగు ఊతంగా పడుతూంది. ఆ రాత్రి బ్రహ్మానందంగా నిద్రపోయినాను.

–మెయిలు వేళకు రాలేదు. అందులో వస్తున్నానని టెలిగ్రాం యిచ్చిన మావాడు రాలేదు. కలుసుకునేందుకు వెళ్ళకపోతే యేమనుకుంటాడో, రాకరాక వస్తున్నాడని: మామూలుకన్న తగనిపెందరాళే లేచి వేగిరం నీమా జామా వేసుకుని వచ్చి పడిగాపులు కాసిన చిరాకుతోబాటు బయట అప్పుడే ఎండ చురచుర మంటూంది.

గొంతు తడుపుకుని ఇక ఆమీద కార్యక్రమం ఆలోచించవచ్చును గదా అని ఆర్ ఆర్ లోపలికి వెళ్ళాను.

–బల్లకు ఆవలివేపున నాకు ఎదురుగుండా కుర్చీలో జారగిలపడి సిగరెట్ పట్టిన చెయ్యి వేలంటా జారవిడిచి మత్తుగా కళ్ళు మూసీ మూయనట్లుగా అతను కనపడ్డాడు.

మనిషినిపోలిన మనిషని మొదట వింతగా ఆవేపు చూశాను. మళ్ళా చూడగా అవునేమో అని అనుమానం వేసింది. అయినా రూఢిచేసుకోలేదు. మనసులో అతడు ఇలా రావడానికి ఏలా ... కలలోఅయినా తలచలేని సంగతి.

ఆలోచన తెగకపోయినా అతని ఎదుట కుర్చీలో కూర్చుని పరకాయించకుండా ఓ కంట కనిపెడుతూ, బీర్ ఒక్కొక్క పట్టుపడుతూ, సిగరెట్ గుక్కలాగుతూ తెగించి చూసి తేల్చుకోలేకపోతూ నాలోనేను తికమకపడుతున్నానే కాని విడవకుండా చూస్తూనే ఉన్నాను.

నన్ను చూసి మొగం అదేలాగో చేసుకుని పలుకరింతగా చిరునవ్వు తెప్పించుకుంటూ లేచి సాఫీగా కూర్చున్నాడు.

"మీరు బైబిల్ చదువుకున్నారా?"

–ప్రశ్న అంతా అర్థమయి మెదడుకు పట్టేలోగానే "అవును" కనుక. ఆలాగున తల ఊపాను.

"డేవిడ్ ఏం చేశాడు? జ్ఞాపకంఉందా?"

...ఏం చేశాడు? యుద్ధాలు చేశాడు. ఎదురించిన వాళ్ళతోనల్లా ఎంతమందినో చేసుకున్నాడు. ఇంకా... మరి ఉహూ౦...; చదివినదంతా మళ్లా నెమరుకు తెచ్చుకుంటున్నా. అతడు అడిగినదానికి సరిపోయే జవాబు దొరకడంలేదు. అదీ అర్థంకాక అతని ఆ నడవడి అర్థంకాక నాచేతగాని ఉడుకుమోతుతనము, అరికాలిమంటను రెచ్చగొట్టి నెత్తికెక్కిస్తూన్నది.

పట్టుకుని, ఛడామ్మడా దులుపుదామనుకున్నాను నోరు చేసుకుని.

"ఏం చేశాడు ఆ కొడుకు అలా చచ్చిపోయినప్పుడు?"

మబ్బు విడిపోయినట్టుగా కొట్టిచెప్పినట్టు అర్థమంది. కాని, హరిహరీ ఆతనికంత అన్యాయం జరుగరాదు. నాదానం పనికిమాలినది కారాదు.

గుండె తరుక్కుపోతూంది. అతన్ని చూడగా, అతను అవునని బరువుగా తల ఊగించాడు, – పాపం, బ్రతికించుకో లేకపోయినాడు. ఎంద రెన్ని విధాల సాయపడితేనేం తానొకటి తలచినా దైవ మింకొకటి తలచాడు. అది చూడలేక అక్కడ ఉండలేక అందుకు కావలసినదంతా అక్కడివాళ్ళకు యిచ్చి...

ఆమెకోసమేకదా, రక్షించుకుందామనేకదా, కలసి ఎన్నటికైనా కష్టాలు మరచిపోయి, సుఖపడలేమా అనేకదా ఎన్ని అగచాట్లుపడినా ఆమె లేకపోయిన తరువాత ఇకతనకు ఏంకావాలి! ఏ దైవమూ అడ్డుపడలేదు. పడదు. కావలసిన కారణార్థం అలా ఉండగా ఎవరికర్మకు ఎవరు కర్తలు?

అంత దారుణం జరగడం, నిజంగా అతని విషయంలో చాలా అన్యాయం. ఇచ్చిన దేవుడు పది కాలాలపాటూ ఎందుకు మరచిపోలేడూ? ఆలాటివాళ్ళకు అదే పదివేలే, కడుపు మాడుతూన్నా కష్టమూ నిష్ఠూరమూ కలసి అనుభవించడానికైనా నోచుకోనందుకు అతడిది అంతా ఏనాడు చేసిన పాపమో!

త్రాగనీ, అంతకన్న అతడు చేసేదిలేదు. త్రాగి తనను తాను మరచిపోలేకపోతే, తనకు తాను దక్కడు, ఎవడైనా ఆపదలు తలకు మీరినవై నప్పుడు.

అతనిని నా అతిథినిగా చేసుకుని ఆదమరచేటట్టు అరగా అరగా ఎక్కసమై భరాయించుకోలేనంతదాకా త్రావించాను కైపు మోపవుతున్న కొద్దీ అతని ముఖంలోకి కళాకాంతులు వస్తూన్నవి, చాలా పైస్థాయిలో వెళ్ళి పోయినాడు.

వెళ్ళిపోదామా అనిఅడిగి అక్కడనుంచి నాతో బాటు లేచి గంభీరంగా వెంటనడుస్తున్నాడు; ఇంటికి తీసుకు వెళుదామా అనుకున్నాను. ఎవరైతేనేం? ఏమో అతన్ని చూచినకొద్దీ ఏలాగైనా నాశక్తిలో ఉన్నంతవరకూ ఎంత సాహాయ్యమైనా చేయదలచుకున్నాను. మన తాహతుకు, లోకాన్నంతా బాగుచేయలేం కాని ఒక్క జీవుడిని కష్టం దాటేటంతవరకూ కనిపెట్టలేమా లేకపోతే ఎందుకువచ్చిన సంపద?

వెళ్ళిపోతానన్నాడు, నాతో కొంతదూరం వచ్చి, నే నేమి అనలేదు. అలాటి స్థితిలో ఆపడంకూడా భావ్యంకాదు. ఎవరూ లేనిచోటికి ఎక్కడికోపోయి ఏకాకి... ఏడ్చి ఏడ్చి – అవును అంతే యేసురాయడనినట్లు ఎవరి సిలువవారు మోయవలసిందే.

తోడుపట్టు వీలులేదు. తలబరువు, కలిసి, తోడునడిచినా అడుగులకు అడ్డమేకాని అంతకు మించిన లాభం ఏమీలేదు.

సరే నన్నాను కలిగినది కాస్తో కూస్తో యిచ్చి, నే నెవరినో చెప్పి, ఎప్పు డేవేళనైనా అవసరం వచ్చినప్పుడు ఏమీ అనుకోకుండా నా దగ్గరకు రావచ్చునన్నాను, పరాయివాడినని బిడియపడక సొంతవానిగా చూసుకోమన్నాను. మళ్ళా ఎప్పుడు కనబడుతాడా అని ఎదురు చూస్తూ ఉంటాను. ఎప్పుడూ ఎలా ఉంటున్నాడో అని – తలచుకుంటూ ఉంటానన్నాను. పోయి రమ్మన్నాను.

–ఏమిటో మనసు పరిపరివిధాల వెర్రిగా వేదాంతం లోకి పోయి చెడుగుడాడుతూంది. అవును, లోకంలో యింత దుఃఖం పేరుకుపోయి ఉందని తెలిసేటప్పటికే కాదూ అమాంతం బుద్ధుడికి దిమ్మ తిరిగిపోయింది? అతడు అవతార మూర్తి గనుక అప్పటినుంచీ అన్నీ వదులుకుని లోకాన్ని దాన్నుంచెలా వదిలించడమా అనేధ్యాసలో పడిపోయినాడు. మనలాటివాళ్ళు ప్రాకృతులు ఆ క్షణానే ఆ ఆలోచనలుకాని యింకోదాంట్లో పడగానే అదంతా మరచి పోతారు. అంతే. అందరూ అందలం ఎక్కడానికి ఆస్కారం ఉందా?

అనుకోకముందే నేననుకోనిచోట అతను మళ్ళా తగిలాడు సినీమాకు సాయంకాలము మొదటి ఆటకు వెళ్ళి అనుకున్నంతకు రెట్టింపు పొద్దుగై చాలా పొద్దుపోవడంచేత అడ్డదోవ పట్టాను.

ఆ వీధిని నేను ఎన్నడూ సాధ్యమైంతవరకూ వెళ్లను. అక్కడ నాలాటి మెత్తనివానికి అడుగడుగుకీ హంసపాదులు తగిలే భయంఉన్నది. ఏమి లేకపోయినా, ఎవరన్నా చూస్తే ఏన్ని విధాలైనా అనుకుంటారు. చచ్చు చవకబారు సానికూటం. నాలాటివాడు పరాకున అయినా ఆ చాయలకు పోరాదు.

నేను అక్కడకు అడుగువేసేటప్పటికి అతడూ సరిగా ఆ గుమ్మం గబగబా దిగి సిగరెట్ చివరదమ్ములాగి విసిరేసి నన్నుచూసి నిలిచిపోయినాడు. నాకు పలుకరించడానికి కృత్యాద్యవస్థ అయి అతని కంటబడటం మహాపరాధం క్రింద కట్టుకుని యిరకాటంలో పడ్డాను, ఎటు మెసలడానికీ వీలులేక.

'రండి పోదాం' అని చనువుచూపి చేయిపట్టుకుని అడుగు వేయించాడు. వెనుకనుంచీ యిందాకటి తలుపు తెరచిన కిర్రై, 'వెళ్ళిపోతున్నారా' అంటూ కొంచెం బొంగురుగా ఆడగొంతు పలికింది. 'ఆఁ'అని వీధంతా మారుమ్రోగేలాగు తల త్రిప్పకుండా వెనుకకు జవాబు విసిరాడు, 'ఇంకా కొంచెంసేపుండి పోతానన్నారు కాదండీ' అని నిలవేసే గదమాయింపుతో ఆ తెల్లచీర మెట్లుదిగి నన్నుచూసి సంకోచంతో నిలిచిపోయింది. నాకు కంపరం ఎత్తుకువచ్చింది, చిన్నతనం వదలక ముందు ఒకసారి యాత్రోవనే పోతుంటే పట్టపగలు నట్టనడి వీధులో నుంచుని అదెవతో... దండుసిపాయిలాగుంది.

'మా యింటికి రావయ్యా పంతులూ, అని చేయి పట్టుకుంది. నాకు ముచ్చెమటలు పోసి ఎలాగో విదిలించుకుని తిరిగన్నా చూడకుండా ఒక్కటేపరుగు! అంటే ఇంతకూ నేనేం మహామడిగట్టుకున్నానని చెప్పడానికి కాదు. ఏదో సంసారపక్షంగా ఎన్నడన్నా బుద్ధి మళ్ళినప్పుడు యెన్ని మీనమేషాలో లెక్కచూసి,

యెన్నివరాలో కోరుకుని, యెక్కడో అన్ని విధాలా మనకు సదుపాయం ఉన్నచోట; అంతే. నూటికీ కోటికేగాని చప్పున ఎక్కడపడితే అక్కడ జొరబడి హైరానయే కరుకుతనం లేదు.

పంచతంత్రంలోనో దేన్లోనో పులి మ్రింగడానికి గిలివస్తూాందంటే, కాలికి అంటగట్టుకునిఉన్న నక్కను యీడ్చుకుంటూ తోక ఝాడించిందని చదివానే. దానికి ప్రతిగా నడిచింది ఆ రంగం. ఏనుగంతసత్తువ తెచ్చుకుని అతని చేయి విడవకుండా లాక్కుంటూ పోయి రాజవీధిలో ఎలా పడ్డానో పరమాత్ముడి కెరుక!

ఆయాసం తీరుతూాండేసరికి వేడెక్కిన మెదడు పని చేయడం మొదలుపెట్టింది మళ్ళా.

అవును పాపం! మానవుడే అతనేం దేవుడా! అయినా దేవతలన్నా భరించలేని బాధలకు తల ఒగ్గినాడు. ఆ పూట తింటే మరోపూట ఉండీలేకుండా ఆ అవస్థలో భార్యకు నెల మసలడం... సరేయి... ఇటీవల జరిగినఘోరం... ఏదీ, అతనికి ఆ మాట అనుకునేందుకైనా అవకాశం? ఎంత మనసు నీరైపోయినా దేని తాపత్రయండానికి. పాడు శరీరం చెప్పినమాట వింటుందా! ఎంత మొగం వాచిపోయినాడో నేను శకునపక్షిలాగా అక్కడ తయారుకాకపోతే తిరిగి లోపలికి బలవంతంచేసిఅయినా లాక్కుపోయేది. తప్పక వెళ్ళేవాడు. సిద్ధాన్నం చెడగొట్టాను. చెడగొట్టానా నేను? ఒకవేళ, పైసా ఖాళీ అయిపోయి అందుకని వచ్చేశాడేమో! అలాగైతే అది మన చేతులోఉన్న పనేగా.

పర్సుతీశాను జేబులోంచి. ఆతడు అంతలో ఆకలిగా ఉన్నదంటే సింగుకొట్టుమీదకు వెళ్ళి మిఠాయి, టీ యిక రాత్రికి భోజనాపేక్ష అంటూ లేనంతగా గబగబ పుచ్చుకొన్నాం. వచ్చి కోనేరు మెట్లమీద కూర్చుని చెరో సిగరెట్టూ ముట్టించాం.

'బ్రదర్ లోకంలో యింతమంది ఫూల్సు ఉంటారని నేను యిదివరకు యెవరన్నా చెప్పినా నమ్మేవాడిని కాను.' ఎత్తుగడ నాకు ఎంతమాత్రమూ అర్థంకాకపోయినా, ఏమిటో ఆతడనేది, ముందైనా తెలుస్తుందికదా అని మాటకు, మాట వరుస కలిపాను. ఊరికే యింకొకటి: నా విషయంలో, విధేయత ఆ నిమిషందాకా చూపిస్తున్నవాడల్లా అంతలో అంతచనువు తీసుకోవడం వెగటు కాకపోగా సరదాగా ఫీలయినాను, చాలా.

"ఎంతమంది?"

"ఎందరో! కాని, అందరినీ మించిపోయినావు నీవు. నీ ముఖం ఎదుట నిన్ను పొగడటంకాదు, నిజం చెపుతున్నాను."

ఏమిటే, అతనికి యిన్ని బెడదలూ చాలక మతికూడా చలించిందా? అనుకున్నాను. ఆతని నే మనడానికే నోరు రాలేదు. ఆతని నోరు మూతపడలేదు.

ఉన్న వాడిని ఉన్నట్టుండక యింతగ్రంథంలోకి ఎందుకు దిగానంటే అయిదారు రోజులక్రింద, నా అదృష్టవశమున "వందేమాతరం" చూడటం తటస్థించింది. చూసినతరువాత పట్టభద్రుడు పని దొరక్క బస్తాల మోతలోకి దిగడం యిత్యాదులు మనవాళ్ళ మనసును ఎంతవరకూ ఊపుతాయీ అని ఆలోచించి తమాషాకోసం ఒక సంపన్నగృహస్థుదర్శనం చేసి, సినీమాలో కథ అప్పటికి అవసరం ఉన్నంతవరకూ,

మైనస్ సీసపద్యాలనుకో, "మమ" అని ఆయన ఎదుట అతిజాలిగా అభినయించేసరికి ఆ మానవుడు పాపం టార్రైపోయి...అతడూ గడచి బ్రతికినవాడేనట! ... నన్ను ఆదరించి అంతో యింతో చేతులోపెట్టి ఎక్కడన్నా పని దొరికేవరకూ పొదుపుగాచూసి వాడుకుంటూండమనీ, ఎల్లకాలమూ చీకటే ఉండదనీ ఎక్సెటరా కలగూరగా ఓ గంపెడు వేదాంతం నెత్తికెక్కించి సెలవిచ్చాడు. వెళ్ళిపోతూ... అన్యాయమేగాని...అరిపూలా! అని మనసులో ఆశీర్వదించాను. అలాఅనిపించింది.

నన్ను చూశా...నాకథలో తొణికిన లోక దౌర్భాగ్యస్థితినిచూసా ... లేక వెనుకటి తన బాధ తలుచుకునా... ఏది అతన్ని అంతగా కదిలించింది?

మొదట లేవుగాని కార్యంలోకి దిగేటప్పటికి యిన్ని రకాల సందేహాలు వేసినవి. బాణీ మారుద్దా మనుకున్నాను.

కాచుకు నిలుచున్నాను, వచ్చేపోయేవారి వాలకమంతా చూస్తూ, నీవు కనుపించావు. దొరికాడురా అని పథకం వేశాను. అది ఖచ్చితంగా పడ్డది. ఆపూట పర్సు ఖాళీ చేశావు. అవును, ఆడకూతురు అన్నివిధాలా అలాటి అవస్థలో ఉన్నదని అంతటికీ కారకుడైనవాడే ఎదుటబడి గుండె తరిగిపోయేటట్టు చెపుతూంటే "అయ్యో?" అని అనుకోని గృహస్థు ఉంటాడా, ఏ తలకు మాసిన వాడో కాని? అందులో చూశానుకదా, నీ చేతికి ఎముకలేదు; అందుకనే అందరినీ మించిన ఫూల్‌వు నీవు. లేకపోతే, ఏం అందరిలాటి మనిషినీ కానూ నేను? చదువుకుంటే, సత్కులమువాడి లాగా కనబడితే, ఎక్కువేమన్నా జరిగిందా? దోవనపోయే ప్రతి బిచ్చగాడు నిన్నిలా దోచుకుంటున్నాడా?

ఈ దెబ్బతో అసలైన ధర్మసూత్రం గోచరించింది. మనవల్ల మనవాళ్ళు ఎంత బాధపడుతున్నారో కన్నులకు కట్టజేస్తే అప్పుడు మన దుర్దశకూ, మనకూ మరీ విలువ హెచ్చుతుంది. మన వాళ్ళకు, మనకు లోభైనఫాయా అందుకుంటుంది.

అర్థం అయిందా!

"నాకు అర్థం అయింది కాని అంతటితో ఆ వ్యాసంగం చాలిద్దామనుకుంటే అడుగడుక్కీ నీవు తగలడం, నీ కోసం మళ్ళీ కథ పెంచడం ఇలా అయితే నీ సత్తువ సన్నగిలేటప్పటికి నేను కాశీ మజిలీలను మించిన గ్రంథం నడపాలిసి వస్తుంది. ఇక ఇంతతో చాలిద్దాం...ఆడటానికి... నాకు ఓపికా లేదు, తీరుబడిలేదు."

న్యాయంగాపడితే ... అప్పుడాపట్టున అతన్ని పట్టుకుని ఎగాదిగా చెక్కేయవలసింది... అంతకోపం రాకపోగా ఆ బాధలన్నీ అతడు పడలేదుగదా అని మనసు తెరిపిన పడ్డది. అయినా ఆ భావం ముఖంలో కనపడనీయకుండా "అన్నీ అబద్ధాలేకదూ!" అని గదమాయించాను.

"నేను చెప్పినవి అన్నీ ఆహాఁ. అదే నేను యిందాకా మనవి చేస్తూన్నది, నీవు చూచినది అంతా ... సరి... నిజమే కదా."

"అయితే నేను చేసింది అంతా బూడదలో పన్నీరు."

"అది పన్నీ రే. ఇది బూడిదకాదు గులిస్థాన్. నేను రాసేవనీ అబద్ధాలు కాదూ! అందుకోసం అచ్చువేసుకునే వాళ్ళు అవన్నీ కళ్ళకద్దుకు తెలిసే కొనుక్కోవడంలేదూ? యిప్పుడు యింత ధర పలికించానంటే, అవును, యిది నీకే కాపీరైట్. అవునుగాని

నీవు ఇంకొకటి కూడా, ఆలోచించు నిజంగా నేను నీ దగ్గిరకువచ్చి... నేను ఎవరైతే నీకేం; నాకు సరదాగా ఖర్చు పెట్టుకునేందుకు డబ్బు కావాలి. అవసరం ఏమీలేదుగాని ఊరికేనే తగలేయడం కోసం" అని యదార్థం చెపితే నీవు ఏమన్నా చోటు పెట్టేవాడివా! నీచుట్టూ ఎన్ని సారులు తిరిగినా ఏగాని అయినా రాలేదా! యిప్పుడు చూడు నీవు నేనెమైపోతానో ఏమో అని నావెంటబడి ఎన్ని విధాల కనిపెట్టావు? అదేతేడా. కన్యాశుల్కంలో చెప్పినట్టు "ఎంపికలో ఉంది." –

అత డవునన్నది కాదనగల తాహతులేక, ఉడికిలి, రోషంతో.

"అంటె అందరూ నీ వనుకునేటంతటి ఫూల్సుకారు కొందరికైనా, హృదయం ఎదుటివాళ్ళనుచూస్తేజాలి."

"అవి అందరికీ నిజంగా ఉండాలి సోదరా! కాని, ఉన్నవికదా అనే ఉబలాటం తీర్చుకునెందుకు ... ఒక్కటి చెపుతా విను ... పలుపూ పందిలిగుంజా పడివున్నాయికదా, దైవం యిచ్చాడుకదా అని ఎవడన్నా వచ్చి దేవరతో దున్నపోతు యీనిందయ్యా! అంటే, వినీవినడంతోనే దూడను చూడకుండా కట్టేయమని చెప్పవద్దు. చెప్పావో, అలా చెప్పగా చెప్పగా పశువులు లేకపోవడంమాట అటుండగా పందిలిగుంజ సహితం నిరంతరం దానధారకు తట్టుకోలేక చీకిపోతుంది."

ఫక్కున నవ్వాను. నవ్వక చేసేదేముంది.

"నవ్వావో, మాలాటి నాపచేలు పండుతవి."

"పండినా మేము మీ దృష్టిలో ఫూల్సుమే."

"ఫూల్స్ పండినకొద్దీ మాపంట పండుతుంది. రైతు దేశమునకు వెన్నెముక వంటివాడని కిసాన్ సోదరు డొకడు సాయించాడు. మాలాటి సరదాలున్న కుర్రకుంకలకు మీవంటి ఫూల్సు జీవకర్రలు. ఆదిలో తాళంకూడా కుదిరింది, చూశావూ మీరు యిలాగే ఉండక తప్పదు."

"ఇక కథ కంచి రైలెందుకునేందుకు పరుగెత్తబోతూంది. నీ వింక మరలి నిజమందిరమునకుంజని అనేక దివ్యవర్షంబు లీరీతిన బ్రజాహితకార్యంబు లాచరించుచూ మనెదవుగాతమని గుడ్‌బై. నేను లాడ్జికి వెళ్ళి స్నానంచేసి... పాడుమాటలాడినందుకు...రాత్రికి వెళ్ళిపోతాను. మళ్ళా మనసు తిరిగితే ఇంక ముందెన్నడైనా అదైనా నీ ముద్దు చెల్లించడానికే రావచ్చును. కాచుకో –?"

★ ★ ★